

**Global Water
Partnership**
Central and Eastern Europe

Vprašalnik o upravljanju suše, Plan upravljanja suše, NUV 2015

Nacionalno posvetovanje o prilagajanju podnebnim
spremembam in suši, Ljubljana, 6. 2. 2014

Martina Zupan, GWP

Slovenija

www.gwpforum.org

Vsebina:

- Priporočila EU Okvirne vodne direktive
- Ugotovitve stanja v Sloveniji v vprašalniku, ki je del programa IDM v CEE
- Ali Slovenija postaja sušna dežela in ali je potrebno pripraviti Plan upravljanja s sušo?
- Vključevanje Plana upravljanja s sušo v NUV 2015?

Priporočila EU Okvirne vodne direktive - 1

- Direktiva daje pravni okvir za pripravo Plana upravljanja s sušo; direktno sicer ne navaja zahtev v zvezi s količino vode, vendar v čl.1b priporoča trajnostno rabo vode, ki temelji na dolgoročnem varstvu razpoložljivih vodnih virov, v čl.1e omenja blažitev učinkov poplav in suš, v čl 4.1.b ii varovanje, izboljšanje in obnavljanje podzemne vode ter zagotavljanje ravnotežja med odvzemanjem in obnavljanjem podzemne vode.
- V čl. 13.5 direktive so omenjeni podrobnejši programi in načrti upravljanja za porečje, sektor, zadevo ali tip vode, ki obravnavajo določene vidike upravljanja voda, tudi poplave in dolgotrajne suše.

Priporočila EU Okvirne vodne direktive - 2

- Leta 2007 je bil pripravljen dokument “Addressing the challenge of water scarcity and droughts in the EU” (COM/2007/0414) in kasneje še smernice “Drought Management Plan Report Including Agricultural, Drought Indicators and Climate Change Aspects (Report 2007) z navodili kako pripraviti Plan upravljanja s sušo na nacionalni ravni, v okviru rečnih bazenov in na regionalni ravni.
- Dolgoročni cilji zagotavljanja dobre kakovosti vode za trajnostno in pravično rabo vode so opredeljeni v “A Blueprint to Safeguard Europe’s Water Resources (COM/2012/673)

Ugotovitve stanja v Sloveniji v vprašalniku, ki je del programa IDM v CEE - 1

- V fazi priprave programa projekta je bilo na podlagi razpoložljivih podatkov ugotovljeno, da je suša problem v večini sodelujočih držav in tudi, da je ureditev upravljanja suš zelo različna.
- Namen vprašalnika je bilo ugotavljanje stanja v državah, informacija o pripravi Planov upravljanja suše in vključenost problema suše v ukrepe v Načrtih upravljanja z vodami (NUV).

Ugotovitve stanja v Sloveniji v vprašalniku - 2

- V NUV 2009 so podnebne spremembe omenjene kot pomembne zadeve upravljanja voda, ugotovljeno je bilo prekomerno črpanje podzemne vode, kmetijske suše in ekonomske izgube v kmetijstvu, spremembe hidrološkega režima, poslabšanje kakovosti voda in povečanje erozije.
- Reševanje problema suš je omenjeno v nekaj stavkih, v ukrepih pa predlogov rešitev ni zaslediti.
- Prilagajanje sušam v NUV 2009 ni omenjeno.
- Do sedaj ni jasno ali bodo suše vključene v NUV 2015 in tudi inštitucije zadolžene za upravljanje suše niso določene, je pa zagotovljen monitoring stanja (ARSO).

Ugotovitve stanja v Sloveniji v vprašalniku - 3

- V Sloveniji smo imeli v preteklih 20 letih največ suš (10), vendar bo potrebno preveriti upoštevane kriterije
- Informacije o stanju so javno dostopne, tako NUV 2009 kot tudi rezultati monitoringov.
- Strokovnega znanja o možnostih upravljanja suš je v Sloveniji dovolj.
- Nekateri aktivnosti izven zakonsko določenih ukrepov se že izvajajo, med drugim:
  - zmanjševanje izgub v vodovodnih sistemih
  - izobraževanje in seznanjanje javnosti z možnostmi varčevanja z vodo
  - priprava strategij v okviru študij, raziskave, pilotni projekti.

Ali Slovenija postaja sušna dežela in ali je potrebno pripraviti Plan upravljanja s sušo? - 1

- Pomanjkanje vode (water scarcity) je premajhna količina vodnih virov, ki bi zadostili potrebam po vodi rečnem bazenu in je povzročena s človekovimi aktivnostmi, oziroma prekomerno rabo vode, ki presega sposobnost naravnega obnavljanja.
- Suša (drought) je naravni pojav, ki ga povzroči dolgotrajno odstopanje od povprečja padavin, ki vodi v meteorološko, kmetijsko, hidrološko in socioekonomsko sušo, odvisno od stopnje in trajanja.

Ali Slovenija postaja sušna dežela in ali je potrebno pripraviti Plan upravljanja s sušo? – 2

- Iz poročil ARSO je jasno razvidno, da so suše vse bolj pogoste in problem suš v Sloveniji torej obstaja.
- O Sloveniji trenutno še ne moremo govoriti kot o sušni deželi, lahko pa brez ukrepanja to postane hitreje kot si mislimo, če bodo podnebne spremembe potekale hitreje in bodo bolj izrazite, kot kažejo trenutne ocene.
- Ocena strokovnjakov je, da je škoda, ki jo povzročajo suše bistveno večja kot bi bili stroški prilagajanja.

Vključevanje Plana upravljanja s sušo v NUV 2015

- Upravljanje s sušo mora postati del NUV 2015, saj so pravočasne prilagoditve bolj učinkovite in cenejše kot prilagajanje v zadnjem trenutku, prinašajo pa tudi nove možnosti in ne le težave.
- Zelo pomembna za uspeh je medsektorska usklajenost.
- Voda mora dobiti prioriteto, tako kot pomemben dejavnik varovanja okolja, ekosistemov in zdravja človeka, kot tudi kot predpogoj za ekonomsko rast.
- Mesto pri odločitvah o tem pomembnem naravnem viru bi morala dobiti tudi javnost, saj je uspešnost ukrepov v veliki meri odvisna od njene podpore.

**HVALA ZA VAŠO POZORNOST V UPANJU, DA SLOVENIJA NE BO
NIKOLI POSTALA DEŽELA KOT JO VIDIMO NA SLIKI**

